

KEUR WATERSCHAP DE DOMMEL 2015

Partiële herziening 2018

Waterschap De Dommel
d.d. ... 2018
Het algemeen bestuur mij bekend,
de watergraaf

Inhoud

HOOFDSTUK 1.	ALGEMENE BEPALINGEN	3
ARTIKEL 1.1	BEGRIPSOMSCHRIJVINGEN	3
ARTIKEL 1.2	VERPLICHTINGEN	4
ARTIKEL 1.3	ZORGPLICHT	4
ARTIKEL 1.4	ALGEMENE REGELS, NADERE REGELS, KEURKAARTEN, MELDPLICHTEN, MEET- EN REGISTRATIEPLICHTEN EN MAATWERKVOORSCHRIFTEN	5
HOOFDSTUK 2.	BEHEER EN ONDERHOUD VAN WATERSTAATSWERKEN	6
ARTIKEL 2.1	ONDERHOUDSPLICHT	6
ARTIKEL 2.2	GEWOON ONDERHOUD AAN WATERKERINGEN	6
ARTIKEL 2.3	GEWOON ONDERHOUD AAN OPPERVLAKEWATERLICHAAMEN	6
ARTIKEL 2.4	GEWOON ONDERHOUD AAN ONDERSTEUNENDE KUNSTWERKEN EN WERKEN	6
ARTIKEL 2.5	BUITENGEWOON ONDERHOUD AAN WATERSTAATSWERKEN	6
ARTIKEL 2.6	SPECIE- EN MAAISELBERGING	6
ARTIKEL 2.7	VEEKERINGEN	6
ARTIKEL 2.8	BEDIENING ONDERSTEUNENDE KUNSTWERKEN	6
HOOFDSTUK 3.	HANDELINGEN IN WATERSYSTEMEN	7
ARTIKEL 3.1	VERGUNNING OPPERVLAKEWATERLICHAAMEN EN BIJBEHORENDE BESCHERMINGS- ZONES, ONDERSTEUNENDE KUNSTWERKEN EN PROFIEL VAN VRIJE RUIMTE	7
ARTIKEL 3.2	VERGUNNING BERGINGSGBIEDEN	7
ARTIKEL 3.3	VERGUNNING PRIMAIRE EN REGIONALE WATERKERINGEN EN BIJBEHORENDE - BESCHERMINGSZONE A EN PROFIEL VAN VRIJE RUIMTE	7
ARTIKEL 3.4	VERGUNNING COMPARTIMENTERINGSKERINGEN EN BIJBEHORENDE BESCHERMINGSZONE, EN OVERIGE KERINGEN	7
ARTIKEL 3.5	VERGUNNING BESCHERMINGSZONE B	7
ARTIKEL 3.6	VERBOD AFVOER DOOR VERHARD OPPERVLAKE	7
ARTIKEL 3.7	WATER BRENGEN OF ONTTREKKEN	7
ARTIKEL 3.8	DRAINAGE	8
ARTIKEL 3.9	REIKWIJDTE ARTIKELEN GRONDWATER	8
ARTIKEL 3.10	WATERVERGUNNING ONTTREKKEN VAN GRONDWATER OF INFILTREREN IN DE BODEM ...	8
ARTIKEL 3.11	MELDEN, METEN EN REGISTREREN GRONDWATERONTTREKKINGEN	8
ARTIKEL 3.12	BEËINDIGING ONTTREKKINGSINRICHTING EN/OF WERK TOT INFILTRATIE	8
ARTIKEL 3.13	ALGEHEEL VERBOD BIJ BIJZONDERE OMSTANDIGHEDEN	8
ARTIKEL 3.14	GEEN VERGUNNINGPLICHT VOOR HET WATERSCHAP	8
HOOFDSTUK 4.	TOEZICHT EN HANDHAVING	9
ARTIKEL 4.1	AANWIJZING TOEZICHTHOUDERS	9
ARTIKEL 4.2	STRAFBEPALINGEN	9
HOOFDSTUK 5.	OVERGANGS- EN SLOTBEPALINGEN	10
ARTIKEL 5.1	VERGUNNINGEN	10
ARTIKEL 5.2	ONDERHOUD AAN WATERSTAATSWERKEN ZONDER (ACTUELE) LEGGER	10
ARTIKEL 5.3	OVERGANGSRECHT LEGGER	10
ARTIKEL 5.4	KAART	11
ARTIKEL 5.5	INTREKKING KEUR	11
ARTIKEL 5.6	INWERKINGTREDING	11
ARTIKEL 5.7	CITEERTITEL	11

Hoofdstuk 1. Algemene bepalingen

Artikel 1.1 Begripsomschrijvingen

In deze Keur en de daarop berustende bepalingen wordt, tenzij anders bepaald, verstaan onder:

- a. *Aangelande*: de eigenaar, de beperkt gerechtigde en/of gebruiker van een aan een waterstaatswerk grenzend perceel;
- b. *A- en B-wateren*: oppervlaktewaterlichamen, geregistreerd in de legger als respectievelijk A- of B-water overeenkomstig artikel 5.1 van de wet;
- c. *afkoppelen verhard oppervlak*: afkoppelen van de afvoer van hemelwater afkomstig van verhard oppervlak van de riolering naar oppervlaktewater;
- d. *bergingsgebied*: een krachtens de Wet ruimtelijke ordening voor waterstaatkundige doeleinden bestemd gebied, niet zijnde een oppervlaktewaterlichaam of onderdeel daarvan, dat dient ter verruiming van de bergingscapaciteit van een of meer watersystemen en ook als bergingsgebied in de legger is opgenomen;
- e. *beschermingszone*: aan een waterstaatswerk grenzende zone zoals vastgelegd in de legger, waarin ter bescherming van dat werk voorschriften en beperkingen kunnen gelden;
- f. *beschermingszone A*: aan een waterkering grenzende beschermingszone zoals vastgelegd in de legger;
- g. *beschermingszone B*: aan een beschermingszone A grenzende beschermingszone zoals vastgelegd in de legger;
- h. *bestuur*: het dagelijks bestuur van Waterschap De Dommel;
- i. *bouwwerk*: elke constructie van enige omvang van hout, steen, metaal of andere materialen die, hetzij indirect met de grond verbonden is, hetzij direct of indirect steun vindt op of in de grond;
- j. *brandblusvoorziening*: voorziening die permanent aanwezig is, maar slechts in noodsituaties benut wordt ten behoeve van bluswatervoorziening;
- k. *buitengewoon onderhoud*: het in stand houden van het waterstaatswerk overeenkomstig het in de legger bepaalde omtrent ligging, vorm, afmeting en constructie;
- l. *compartimenteringskering*: een regionale waterkering geregistreerd in de legger als compartimenteringskering, die als zodanig geen direct waterkerende functie heeft, tenzij in geval van doorbraak of overstrooming van de primaire waterkering;
- m. *coupure*: een afsluitbare doorgang in een waterkering;
- n. *C-wateren*: oppervlaktewaterlichamen waarbij gebruik is gemaakt van de vrijstelling van opname in de legger uit artikel 5.2 lid 5 Verordening ;
- o. *Drainage*: ontwateringsmiddel voor het kunstmatig laag houden van de grondwaterstand welke vrij afstroomt waarbij niet direct of indirect gebruik gemaakt wordt van een pomp(constructie);
- p. *gesloten seizoenen*: de periode van 1 oktober tot 1 april;
- q. *gewoon onderhoud*: werkzaamheden die de functie van het waterstaatswerk in stand houden;
- r. *grondwater*: water dat vrij onder het aardoppervlak voorkomt, met de daarin aanwezige stoffen;
- s. *grondwatersanering*: activiteit gericht op het beperken c.q. verwijderen van verontreinigingen van grondwater;
- t. *infiltreren van water*: in de bodem brengen van water, ter aanvulling van het grondwater, in samenhang met het onttrekken van grondwater;
- u. *insteek*: het als zodanig in de legger aangegeven snijpunt van de lijn van talud en maaiveld, dan wel, bij afwezigheid van een legger, de lijn van een oppervlaktewaterlichaam waar talud en maaiveld elkaar snijden;
- v. *Keurkaarten*: bij deze Keur behorende en als zodanig gewaarmerkte kaarten;
- w. *legger*: legger als bedoeld in artikel 5.1 van de wet of in artikel 78, tweede lid, van de Waterschapswet;
- x. *maaisel*: begroeiing met enige aanhangende (bagger)specie, die vrijkomt bij het uitvoeren van onderhoud;
- y. *ondersteunend kunstwerk*: werken die van belang zijn voor de taakuitoefening van het waterschap, voor de waterkering of voor het functioneren van de waterhuishouding;
- z. *onttrekken*: onttrekken van water aan een oppervlaktewaterlichaam of van grondwater door middel van een werk;
- aa. *oppervlaktewaterlichaam*: samenhangend geheel van vrij aan het aardoppervlak voorkomend water, met de daarin aanwezige stoffen, alsmede de bijbehorende bodem, oevers en, voor zover uitdrukkelijk aangewezen krachtens de wet, drogere oevergebieden, alsmede flora en fauna;
- bb. *overige kering*: waterkering - niet zijnde een primaire, regionale of compartimenteringskering - die beveiliging biedt tegen wateroverlast en op de legger staat;
- cc. *pompcapaciteit*: het maximum wateropbrengend vermogen van een inrichting in kubieke meters per uur;
- dd. *primaire kering*: waterkering die beveiliging biedt tegen overstrooming door buitenwater, zoals aangegeven in bijlage 1 en 1a van de Wet en in de legger;

- ee. *profiel van vrije ruimte*: de ruimte zoals vastgelegd in de legger ter weerszijden van, boven en onder een waterstaatswerk of een toekomstig waterstaatswerk die naar het oordeel van het waterschap nodig is voor toekomstige verbeteringen;
- ff. *regionale kering*: een waterkering zoals aangegeven in de Verordening water en in de legger als regionale waterkering, die beveiliging biedt tegen overstroming anders dan door buitenwater;
- gg. *specie*: bij onderhoud van oppervlaktewaterlichamen vrijkomende grond inclusief daarin voorkomende stoffen;
- hh. *talud*: hellend oppervlak van oppervlaktewaterlichamen en waterkeringen;
- ii. *teen*: de als zodanig in de legger aangegeven lijn van de onderrand van een waterkering, dan wel, bij afwezigheid van een legger, de lijn waar talud en maaiveld elkaar snijden;
- jj. *vaarweg*: oppervlaktewaterlichaam met de functie vaarweg, zoals aangegeven in de legger vaarwegen en/of de verordening;
- kk. *veedrenkput*: inrichting voor het drenken van vee waarvan de pomp niet mechanisch wordt aangedreven;
- ll. *<vervallen>*;
- mm. *vergunning*: vergunning als bedoeld in artikel 1.1 van de wet;
- nn. *verhard oppervlak*: Al het oppervlak dat er voor zorgt dat water sneller tot afvoer komt;
- oo. *Verordening*: Verordening water provincie Noord Brabant;
- pp. *waterhuishoudkundige functie*: de functie die de provincie en / of het waterschap aan het waterstaatswerk heeft toegekend;
- qq. *waterkering*: kunstmatige hoogte, natuurlijke hoogte of gedeelte daarvan met ondersteunende kunstwerken, die een waterkerende of mede een waterkerende functie hebben en als dusdanig geregistreerd zijn in de legger;
- rr. *waterstaatswerk*: oppervlaktewaterlichaam, bergingsgebied, waterkering of ondersteunend kunstwerk;
- ss. *watersysteem*: samenhangend geheel van een of meer oppervlaktewaterlichamen en grondwaterlichamen, met bijbehorende bergingsgebieden, waterkeringen en ondersteunende kunstwerken;
- tt. *werken*: alle door menselijk toedoen ontstane of te maken constructies met toebehoren;
- uu. *wet*: Waterwet.

Artikel 1.2   Verplichtingen

1. De verplichtingen van deze keur rusten op de eigenaar van gronden.
2. Wanneer gronden met een beperkt zakelijk recht zijn bezwaard of krachtens persoonlijk recht in gebruik zijn gegeven rusten de verplichtingen van deze keur ook op respectievelijk de beperkt zakelijk gerechtigden en de gebruikers.
3. Het geheel van de verplichtingen van deze keur berust op een ieder van de in het eerste en tweede lid genoemde gerechtigden, verder te noemen: "aangelanden".

Artikel 1.3   Zorgplicht

1. Ieder die handelingen verricht of nalaat en die weet of redelijkerwijs had kunnen vermoeden dat door die handelingen of het nalaten daarvan inbreuk kan worden gemaakt op door het waterschap in het kader van zijn beheer uitgevoerde maatregelen in het watersysteem, is verplicht alle maatregelen te treffen die redelijkerwijs van hem verwacht mogen worden, ten einde die inbreuk te voorkomen, dan wel indien daarvan reeds sprake is, al het mogelijke te doen om de gevolgen daarvan zoveel mogelijk ongedaan te maken. Indien de inbreuk het gevolg is van een ongewoon voorval, worden de maatregelen onverwijld genomen.
2. Ieder die handelingen verricht of nalaat die inbreuk maken op het watersysteem in beheer bij het waterschap, is verplicht alle maatregelen te nemen teneinde de gevolgen van deze handelingen/nalatigheden ongedaan te maken. Indien de inbreuk het gevolg is van een ongewoon voorval, worden de maatregelen onverwijld genomen.
3. Degene die handelingen verricht en daardoor een inbreuk maakt als bedoeld in het eerste en tweede lid meldt die inbreuk en de maatregelen die hij voornemens is te treffen of reeds heeft getroffen, zo spoedig mogelijk aan het bestuur.
4. Degene aan wie het bestuur aanwijzingen geeft over de inbreuk als bedoeld in dit artikel, is gehouden die aanwijzingen op te volgen.

Artikel 1.4   Algemene regels, nadere regels, keurkaarten, meldplichten, meet- en registratieplichten en maatwerkvoorschriften

1. Het bestuur kan voor het verrichten van handelingen als bedoeld in hoofdstuk 2 en hoofdstuk 3, algemene regels stellen, die mede een vrijstelling kunnen inhouden van een:
  - gebodsbepaling, of
  - vergunningplicht, ofvan bepaalde handelingen.
2. Het bestuur kan bij de vaststelling van een algemene regel bepalen dat binnen een (nog) nader te noemen termijn een vergunning komt te vervallen.
3. Bij regeling krachtens het eerste lid, kan de verplichting worden opgelegd handelingen te melden, metingen uit te voeren, gegevens te registreren en daarvan opgave te doen aan het bestuur.
4. Ten aanzien van het verrichten van handelingen waarvoor krachtens het eerste lid geen vergunning is vereist, kan het bestuur maatwerkvoorschriften stellen met het oog op de bescherming van het watersysteem, voor zover de algemene regels hier ruimte toe bieden.
5. Het bestuur is bevoegd keurkaarten vast te stellen waarop de begrenzing van een of meerdere, bij die keurkaarten te omschrijven, gebieden is vastgelegd.

Hoofdstuk 2. Beheer en onderhoud van waterstaatswerken

Artikel 2.1 Onderhoudsplicht

1. Onderhoudsplichtigen zijn degenen die in de legger of in artikel 5.2 van deze Keur, tot het verrichten van gewoon of buitengewoon onderhoud aan waterstaatswerken zijn aangewezen.
2. Onderhoudsplichtigen van waterstaatswerken zijn verplicht tot instandhouding van het waterstaatswerk overeenkomstig zijn functie.
3. In afwijking van het eerste en tweede lid kan bij algemene regel, vergunning of projectplan in de zin van de wet anders worden bepaald.

Artikel 2.2 Gewoon onderhoud aan waterkeringen

De onderhoudsplichtigen van waterkeringen dragen te allen tijde zorg voor een goede toestand van de waterkeringen.

Artikel 2.3 Gewoon onderhoud aan oppervlaktewaterlichamen

1. De onderhoudsplichtigen van oppervlaktewaterlichamen zijn verplicht tot het daaruit verwijderen van voor het functioneren van het oppervlaktewaterlichaam schadelijke begroeiingen en van afval.
2. De in het eerste lid vermelde onderhoudsplichtigen zijn tevens verplicht tot het herstellen van beschadigingen aan oevers en tot het onderhouden van begroeiingen, dienstig aan de waterhuishoudkundige functies van het oppervlaktewaterlichaam.

Artikel 2.4 Gewoon onderhoud aan ondersteunende kunstwerken en werken

1. De onderhoudsplichtigen van ondersteunende kunstwerken of werken die in, op, aan, onder of boven waterkeringen of de beschermingszone zijn aangebracht en mede een waterkerende functie hebben, zijn verplicht deze waterkerend te houden.
2. De middelen bestemd tot afsluiting van ondersteunende kunstwerken dienen door de onderhoudsplichtigen in goede staat te worden onderhouden en zo vaak als dat door of namens het bestuur nodig wordt geoordeeld, dient de goede werking te worden getoond. Het waterkerend houden betreft zowel de instandhouding als het functioneren van het werk.
3. De onderhoudsplichtigen van ondersteunende kunstwerken of werken die in, op, aan, onder of boven oppervlaktewaterlichamen zijn aangebracht en mede een waterhuishoudkundige functie hebben, dienen die in goede staat van onderhoud te houden.

Artikel 2.5 Buitengewoon onderhoud aan waterstaatswerken

1. De onderhoudsplichtigen van waterstaatswerken zijn verplicht tot instandhouding daarvan overeenkomstig de legger.
2. Buitengewoon onderhoud door derden aan keringen mag niet worden uitgevoerd in het gesloten seizoen.

Artikel 2.6 Specie- en maaiselberging

De aangelande kan door of namens het bestuur verplicht worden de specie of het maaisel als bedoeld in artikel 5.23, tweede lid, van de wet op te ruimen of onder te werken.

Artikel 2.7 <Vervallen>

Artikel 2.8 Bediening ondersteunende kunstwerken

1. De onderhoudsplichtigen van de in waterkeringen voorkomende coupures en sluizen dragen zorg dat deze op eerste aanzegging door of namens het bestuur terstond worden gesloten of geopend.
2. De eigenaren en/of andere onderhoudsplichtigen van stuwen, zijn verplicht op eerste aanzegging door of namens het bestuur het bepaalde stuwpeil in te stellen en in stand te houden.
3. De eigenaren en/of andere onderhoudsplichtigen van pompen en gemalen zijn verplicht op eerste aanzegging door of namens het bestuur deze buiten of in werking te stellen.

Hoofdstuk 3. Handelingen in watersystemen

Artikel 3.1 Vergunning oppervlaktewaterlichamen en bijbehorende beschermingszones, ondersteunende kunstwerken en profiel van vrije ruimte

1. Het is verboden zonder vergunning gebruik te maken van een oppervlaktewaterlichaam of bijbehorende beschermingszones of ondersteunende kunstwerken door daarin, daarop, daarboven, daarover of daaronder handelingen te verrichten, werken te behouden of vaste substanties of voorwerpen te laten staan, liggen of drijven.
2. Het is verboden zonder vergunning een oppervlaktewaterlichaam of ondersteunend kunstwerk aan te leggen.
3. Het is verboden zonder vergunning in het profiel van vrije ruimte werken te plaatsen, te wijzigen of te behouden.

Artikel 3.2 Vergunning bergingsgebieden

1. Het is verboden zonder vergunning gebruik te maken van een bergingsgebied door daarin, daarop, daarboven, daarover of daaronder;
  - a. het maaiveld te verhogen;
  - b. waterkerende constructies aan te brengen, te wijzigen of te verwijderen;
  - c. bouwwerken aan te brengen of te wijzigen.

Artikel 3.3 Vergunning primaire en regionale waterkeringen en bijbehorende - beschermingszone A en profiel van vrije ruimte

1. Het is verboden zonder vergunning gebruik te maken van een primaire of regionale waterkering of bijbehorende beschermingszone A, met uitzondering van compartimenteringskeringen, door daarin, daarop, daarboven, daarover of daaronder handelingen te verrichten, werken te behouden of vaste substanties of voorwerpen te laten staan of liggen.
2. Het is verboden zonder vergunning in het profiel van vrije ruimte werken te plaatsen, te wijzigen of te behouden.

Artikel 3.4 Vergunning compartimenteringskeringen, en bijbehorende beschermingszone A en overige waterkeringen

1. Het is verboden zonder vergunning gebruik te maken van compartimenteringskeringen en bijbehorende beschermingszone A en overige waterkeringen, door daarin, daarop, daarboven, daarover of daaronder:
  - a. bouwwerken aan te brengen, te wijzigen, te hebben, te onderhouden of te verwijderen;
  - b. beplanting in de grond aan te brengen, te wijzigen, te hebben, te onderhouden of uit de grond te verwijderen;
  - c. ontgravingen uit te voeren of ophogingen aan te brengen;
  - d. te boren of te sonderen;
  - e. kabels en leidingen aan te leggen, te hebben, te onderhouden, te wijzigen of te verwijderen.
- 2.

Artikel 3.5 Vergunning beschermingszone B

1. Het is verboden zonder vergunning, gebruik te maken van beschermingszone B behorende bij primaire waterkeringen door daarin, daarop, daarboven, daarover of daaronder:
  - a. bouwwerken te plaatsen, aan te passen of te verwijderen die een afdichtende bodemlaag doorsnijden;
  - b. ontgravingen uit te voeren of ophogingen aan te brengen;
  - c. seismische onderzoeken te verrichten;
  - d. werken met een overdruk van 10 bar of meer te plaatsen en te hebben;
  - e. explosiegevaarlijk materiaal of explosiegevaarlijke inrichtingen te hebben;
  - f. leidingen te leggen.

Artikel 3.6 Verbod afvoer door verhard oppervlak

Het is verboden zonder vergunning neerslag door toename van verhard oppervlak of door afkoppelen van bestaand oppervlak, tot afvoer naar een oppervlaktewaterlichaam te laten komen.

Artikel 3.7 Water brengen of onttrekken

Het is verboden zonder vergunning water te brengen in of te onttrekken aan oppervlaktewaterlichamen.

Artikel 3.8 Drainage

Het is verboden zonder vergunning gronden te ontwateren met drainagemiddelen.

Artikel 3.9 Reikwijdte artikelen grondwater

De artikelen 3.10 tot en met 3.12 zijn niet van toepassing op het onttrekken van grondwater bij de ontwatering of afwatering van gronden.

Artikel 3.10 Watervergunning onttrekken van grondwater of infiltreren in de bodem

In andere gevallen dan bedoeld in artikel 6.4 van de Waterwet is het verboden zonder vergunning van het bestuur grondwater te onttrekken of te infiltreren.

Artikel 3.11 Melden, meten en registreren grondwateronttrekkingen

De in artikel 6.11, eerste, tweede en vierde lid, van het Waterbesluit genoemde verplichtingen met betrekking tot het melden, meten en registreren van een grondwateronttrekking zijn niet vereist ten aanzien van:

- a. onttrekkingsinrichtingen waarvan de pompcapaciteit niet meer bedraagt dan 10 m³ per uur;
- b. veedrenkputten;
- c. brandblusvoorzieningen;
- d. bronbemalingen, bodemsaneringen en grondwatersaneringen waarvoor geen vergunning is vereist op grond van de algemene regels krachtens deze Keur.

Artikel 3.12 Beëindiging onttrekkingsinrichting en/of werk tot infiltratie

De houder van een vergunning op basis van deze keur ten aanzien van een onttrekkingsinrichting en/ of een werk tot infiltratie stelt het bestuur tijdig op de hoogte van het voornemen om een onttrekking of infiltratie definitief te beëindigen.

Artikel 3.13 Algeheel verbod bij bijzondere omstandigheden

1. In geval van grote schaarste of overvloed aan water, aanmerkelijke verslechtering van de kwaliteit daarvan of bij het in ongerede raken van een waterstaatswerk, dan wel indien zodanige omstandigheid dreigt te ontstaan, kan het bestuur, zo nodig in afwijking van verleende vergunningen of geldende peilbesluiten, verbieden:
  - a. water af te voeren naar of aan te voeren uit oppervlaktewaterlichamen;
  - b. water te brengen in of te onttrekken aan oppervlaktewaterlichamen;
  - c. grondwater te onttrekken of water te infiltreren.
2. Zodra het bestuur handhaving van het verbod krachtens het eerste lid niet langer noodzakelijk acht, maakt het onverwijld de intrekking van het verbod bekend.
3. Door of namens het bestuur kan de scheepvaart op een oppervlaktewaterlichaam worden beperkt of gestremd en kan de maximale vaarsnelheid worden aangepast, indien er sprake is van bijzondere omstandigheden.

Artikel 3.14 Geen vergunningplicht voor het waterschap

Geen vergunning krachtens de artikelen 3.1 tot en met 3.10 is vereist voor handelingen die plaats vinden door of in opdracht van het bestuur ten behoeve van beheer, onderhoud en herstel.

Hoofdstuk 4.   Toezicht en handhaving

Artikel 4.1   Aanwijzing toezichthouders

Met het toezicht op de naleving van het bepaalde bij of krachtens deze Keur zijn belast de daartoe door het bestuur aangewezen ambtenaren van het waterschap of andere personen.

Artikel 4.2   Strafbepalingen

1. Overtreding van deze Keur en de daarop gebaseerde regelgeving is verboden.
2. Overtreding van de bepalingen van deze Keur en de daarop gebaseerde regelgeving wordt gestraft met hechtenis van ten hoogste drie maanden of een geldboete tot ten hoogste het bedrag van de tweede categorie als genoemd in artikel 23 van het Wetboek van Strafrecht, al dan niet met openbaarmaking van de rechterlijke uitspraak.
3. Indien ten tijde van het plegen van de in het eerste lid genoemde overtreding nog geen jaar is verlopen sedert een vroegere veroordeling van de overtreder wegens gelijke overtreding onherroepelijk is geworden, kan hechtenis tot het dubbele van het gestelde maximum worden opgelegd.

Hoofdstuk 5. Overgangs- en slotbepalingen

Artikel 5.1 Vergunningen

1. Een vergunning die is verleend voor de inwerkingtreding van deze Keur wordt geacht ingevolge deze Keur te zijn verleend.
2. Voor al hetgeen vóór de inwerkingtreding van deze Keur rechtmatig tot stand is gebracht, wordt geacht een vergunning ingevolge deze Keur te zijn verleend.

Artikel 5.2 Onderhoud aan waterstaatswerken zonder (actuele) legger

1. Voor waterstaatswerken, waarvoor het vaststellen van een legger ingevolge de Waterschapswet is voorgeschreven, maar waarvoor nog geen legger is vastgesteld, is de onderhoudsplicht als volgt, tenzij het onderhoud bij vergunning of projectplan anders is bepaald:
  - a. Voor waterkeringen of gedeelten van waterkeringen en ondersteunende kunstwerken met een waterkerende functie berust het gewoon onderhoud bij de aangelande ervan en het buitengewoon onderhoud bij het waterschap;
  - b. Voor een oppervlaktewaterlichaam, en bijbehorende ondersteunende kunstwerken, ten aanzien waarvan registratie in de legger als a-water is voorgeschreven, maar nog niet heeft plaatsgevonden volgens artikel 5.3, lid 1, geschiedt het onderhoud door of vanwege het waterschap overeenkomstig artikel 2.4 en 2.5;
  - c. Voor andere oppervlaktewaterlichamen dan bedoeld in lid 1, sub b, en bijbehorende ondersteunende kunstwerken, berust het gewoon - en buitengewoon onderhoud bij de aangelanden.
2. Voor waterstaatswerken, waarvoor het vaststellen van een legger ingevolge de Waterschapswet is voorgeschreven en die op grond van een projectplan of een vergunning zijn aangelegd of gewijzigd ten opzichte van de legger, geldt, zolang vaststelling van een legger of van een wijziging van de legger niet heeft plaatsgevonden, dat voor de onderhoudsplichten op grond van dit hoofdstuk de ligging, vorm, afmeting en constructie van het waterstaatswerk worden aangehouden, zoals aangegeven in het projectplan of de vergunning. Als geen vergunning is verleend, moet het waterstaatswerk worden onderhouden overeenkomstig de oorspronkelijke vorm en afmetingen.

Artikel 5.3 Overgangsrecht legger

Oppervlaktewaterlichamen

1. Een oppervlaktewaterlichaam ten aanzien waarvan registratie in de legger als a-water is voorgeschreven, maar nog niet heeft plaatsgevonden, wordt voor de toepassing van deze Keur en de daarop gebaseerde regelgeving aangemerkt als a-water.
2. Een oppervlaktewaterlichaam ten aanzien waarvan registratie in de legger als b-water is voorgeschreven, maar nog niet heeft plaatsgevonden, wordt voor de toepassing van deze Keur en de daarop gebaseerde regelgeving aangemerkt als b-water.
3. In de gevallen als bedoeld in het eerste lid gelden de volgende bepalingen:
  - a. de beschermingszone is aan weerszijden van het oppervlaktewaterlichaam 5 meter, gemeten uit de insteek;
  - b. het onderhoud geschiedt door of vanwege het waterschap overeenkomstig artikel 2.4 en 2.5, tenzij bij vergunning of projectplan anders is bepaald.
4. In de gevallen als bedoeld in het tweede lid geschiedt het onderhoud door of vanwege de aangelanden overeenkomstig artikel 2.4 en 2.5, tenzij bij algemene regel, vergunning of projectplan anders is bepaald.
5. Voor oppervlaktewaterlichamen ten aanzien waarvan registratie in de legger is voorgeschreven en is vastgesteld, maar de begripsbepaling 'onderhoudsstrook' in de leggers voor oppervlaktewaterlichamen Brabantse Delta nog niet overeenkomt met de begripsbepaling 'beschermingszone' uit de keur geldt dat de onderhoudsstrook zoals genoemd in die leggers gelijk wordt gesteld aan beschermingszone zoals genoemd in de keur.

Waterkeringen

6. Voor waterkeringen ten aanzien waarvan registratie in de legger is voorgeschreven, maar nog niet heeft plaatsgevonden, gelden de volgende bepalingen:
  - a. De beschermingszone A voor primaire keringen is aan weerszijden van de waterkering 30 meter, gemeten vanuit de teen; beschermingszone B is aan weerszijden van de waterkering van 30 tot 50 meter gemeten vanuit de teen.
  - b. De beschermingszone A voor regionale keringen is aan weerszijden van de waterkering 10 meter, gemeten vanuit de teen.
  - c. De beschermingszone A voor compartimenteringskeringen is aan weerszijden van de waterkering 5, meter gemeten vanuit de teen.

- d. Het profiel van vrije ruimte ligt voor primaire waterkeringen 1 meter boven het in de legger opgenomen leggerprofiel van de waterkering en het maaiveld van beschermingszones A.. Voor regionale keringen ligt het profiel van vrije ruimte 0,5 meter boven het in de legger opgenomen leggerprofiel van de waterkering en het maaiveld van beschermingszones A.
  - e. Het onderhoud geschiedt door of vanwege het waterschap overeenkomstig artikel 2.2, tenzij bij algemene regel, vergunning of projectplan anders is bepaald.
7. Voor waterkeringen ten aanzien waarvan registratie in de legger is voorgeschreven en is vastgesteld, maar de begripsbepaling nog niet overeenkomt met de begripsbepaling uit deze keur gelden de volgende bepalingen:
- a. De waterkeringszone zoals genoemd in de leggers voor waterkeringen Brabantse Delta wordt gelijk gesteld aan het waterstaatswerk, samen met beschermingszone A.
  - b. De beschermingszone zoals genoemd in de leggers voor waterkeringen Brabantse Delta wordt gelijk gesteld aan beschermingszone B.

Artikel 5.4   Kaart

Voor waterstaatswerken waarvoor krachtens artikel 5.1 van de wet en de in artikel 5.1 en 5.2 van de verordening vaststelling van een legger ingevolge de Waterwet is voorgeschreven, maar waarvoor deze legger nog niet is vastgesteld, zijn de ligging en indien mogelijk vorm, afmetingen en constructie van de betrokken waterstaatswerken, aangegeven op een kaart. Deze kaart wordt vastgesteld door het bestuur.

Artikel 5.5   Intrekking Keur

De Keur Waterschap De Dommel 2013 wordt ingetrokken.

Artikel 5.6   Inwerkingtreding

Deze Keur treedt in werking met ingang van 1 maart 2015

Artikel 5.7   Citeertitel

Deze Keur wordt aangehaald als: de Keur Waterschap De Dommel 2015.

A. Algemene toelichting

Grondslag van de keur

De keur is een algemene verordening van het waterschap. Op grond van artikel 56 in combinatie met artikel 78 van de Waterschapswet stelt het waterschap verordeningen vast die het nodig oordeelt voor de behartiging van de opgedragen taken. De taken die aan waterschap worden opgedragen betreffen, volgens artikel 1 van de Waterschapswet, de zorg voor het watersysteem en zorg voor het zuiveren van afvalwater en eventueel kunnen nog de zorg voor andere waterstaatsaangelegenheden worden opgedragen, bijvoorbeeld vaarwegbeheer. Naast de Waterschapswet, die de organisatie van de waterschappen regelt, geven de Waterwet en de daarop gebaseerde regelgeving allerlei bepalingen over de inhoud van het waterbeheer, bijvoorbeeld in de vorm van doelstellingen en concrete normen.

De keur van het waterschap is gebaseerd op zowel de Waterschapswet als de Waterwet en de daarop gebaseerde regelgeving in het Waterbesluit, de Waterregeling en de provinciale Waterverordening.

Sinds 2009 staat in de Algemene wet bestuursrecht de *lex silencio positivo* (lsp). De lsp is de regel die erop neerkomt dat bij overschrijding van de beslistermijn een besluit geacht wordt te zijn genomen van rechtswege. De lsp geldt niet voor watervergunningen. De lsp is van toepassing (1) als dat in een regel bepaald is, of (2) als het gaat om zogenaamde dienstenactiviteiten als bedoeld in de Dienstenwet. Er is geen regel waarin staat dat de lsp geldt voor watervergunningen. Verder is al in 2008 geconstateerd dat de Keurbepalingen niet zien op dienstenactiviteiten, maar vooral gaan over de ontwikkeling of het gebruik van land en water.

Brabantbreed

De Brabantse waterschappen, Aa en Maas, Brabantse Delta en De Dommel, hebben de uniformering van de keur binnen Noord-Brabant voortgezet. Dit met als doel te komen tot een verbeterde klantgerichtheid en een eenduidig regime in Noord-Brabant.

Opbouw van de keur en inhoud op hoofdlijnen

De opbouw van de keur is vergelijkbaar met de opbouw van de Waterwet en de daarop gebaseerde regelgeving.

Leeswijzer

Hoofdstuk 1 Algemene bepalingen

Het eerste hoofdstuk bevat begripsomschrijvingen, waarbij is aangesloten bij de begrippen in de Waterwet en de daarop gebaseerde regelgeving. Deze begrippen zijn opgenomen vanwege de zelfstandige leesbaarheid van de keur. Verder bepaalt hoofdstuk 1 tot wie de bepalingen in de keur zijn gericht. Het dagelijks bestuur is bevoegd tot het stellen van algemene en nadere regels. Deze regels kunnen een vrijstelling van de vergunningplicht inhouden of vrijstelling van een algeheel verbod op het verrichten van bepaalde handelingen. Daarnaast kan het dagelijks bestuur beleidsregels stellen ten aanzien van zijn vergunningverlenende bevoegdheid.

Bij waterstaatswerken zijn drie verschillende zones te onderscheiden, namelijk het waterstaatswerk zelf, de beschermingszone en het profiel van vrije ruimte. De beschermingszone beschermt het waterstaatswerk en het profiel van vrije ruimte maakt toekomstige verbetering van het waterstaatswerk mogelijk. Het profiel van vrije ruimte kan bij alle waterstaatswerken worden vastgelegd, en niet alleen bij waterkeringen. Vóór vastlegging van dit profiel moet de noodzaak ervan goed onderzocht en onderbouwd worden.

De drie zones worden vastgelegd op de legger, bedoeld in artikel 5.1 van de Waterwet. Deze legger (Waterwet) wordt in de praktijk vaak gecombineerd met de onderhoudslegger (Waterschapswet). De legger op grond van de Waterwet geeft de reikwijdte weer van de verbodsbepalingen uit hoofdstuk 3. Het verbodsregime per zone is in hoofdstuk 3 opgenomen.

Hoofdstuk 2 Beheer en onderhoud van waterstaatswerken

Het tweede hoofdstuk regelt de onderhoudsplichten bij waterstaatswerken. Dit hoofdstuk heeft een belangrijke relatie met de legger op grond van artikel 78 van de Waterschapswet, ook wel onderhoudslegger genoemd. In de onderhoudslegger staan de onderhoudsplichtigen, die aan de onderhoudsplichten uit hoofdstuk 2 moeten voldoen.

Hoofdstuk 3 Handelingen in watersystemen

Hoofdstuk 3 bevat de verbodsbepalingen. Hierin is bepaald voor welke handelingen of activiteiten een vergunning nodig is. Het dagelijks bestuur is bevoegd deze vergunning te verlenen. De verbodsbepalingen zijn vrij algemeen geformuleerd, waarbij zoveel mogelijk is aangesloten bij de verbodsbepalingen uit het Waterbesluit.

Op deze manier zijn de verbodsbepalingen bij regionale wateren, waar de waterschappen beheerder zijn, vergelijkbaar met de verbodsbepalingen bij Rijkswateren, waar Rijkswaterstaat de beheerder is.

Hoofdstuk 4 Toezicht en handhaving

In dit hoofdstuk staan de bepalingen over de aanwijzing van toezichthouders en strafbepalingen.

Hoofdstuk 5 Overgangs- en slotbepalingen

Het laatste hoofdstuk regelt het overgangsrecht voor vergunningen, die voor inwerkingtreding van deze keur zijn verleend. Daarnaast bevat hoofdstuk 5 een bepaling die de voorgaande keur integraal intrekt, een bepaling over de inwerkingtreding en een citeertitel.

B. Artikelsgewijze toelichting

Hoofdstuk 1. Algemene bepalingen

Artikel 1.1 Begripsomschrijvingen

In de begripsomschrijvingen is zoveel mogelijk aangesloten bij de begripsbepalingen uit artikel 1.1 van de Waterwet.

Het begrip profiel van vrije ruimte (driedimensionaal) kan worden uitgebreid naar alle waterstaatswerken en naar toekomstige waterstaatswerken. Het vastleggen van een profiel van vrije ruimte op de legger moet goed worden onderbouwd, bijvoorbeeld aan de hand van wetenschappelijke rapporten over te verwachten waterstandstijgingen, klimaatscenario's, etc. Daarbij moet het waterschap het belang van een profiel van vrije ruimte met de daarin geldende beperkingen (verbod op het plaatsen of behouden van werken behoudens vergunning) zorgvuldig afwegen tegen de belangen van derden. Ook moeten mogelijke andere instrumenten worden meegenomen in een dergelijke afweging. De door het waterschapsbestuur opgelegde beperkingen in het profiel van vrije ruimte hebben effecten op de mogelijkheden van ruimtelijke ontwikkelingen. In de praktijk zijn soms zogenaamde 'meanderzones' gehanteerd langs beken. Deze meanderzones vallen onder het begrip profiel van vrije ruimte.

De Algemene maatregel van Bestuur (AmvB) behorend bij de Wet ruimtelijke ordening (Wro), ook wel AmvB Ruimte genoemd, bevat voor watersystemen onder andere regels over primaire waterkeringen. Deze regels werken direct door naar bestemmingsplannen en bevatten bijvoorbeeld de verplichting voor de bestemmingsplanwetgever het waterstaatswerk 'primaire waterkering en de bijbehorende beschermingszone' op te nemen in het bestemmingsplan. Voor overige waterstaatswerken in het regionale watersysteem, waar waterschappen de beheerder van zijn, zijn geen regels opgenomen in de AmvB Ruimte. Het is aan de waterschappen de bescherming en toekomstige aanpassing van deze waterstaatswerken goed te regelen. De vastlegging van een profiel van vrije ruimte is hierbij het aangewezen instrument, mits goed onderbouwd en voorzien van een zorgvuldige belangenafweging.

Artikel 1.2

Dit artikel regelt dat iedereen die (mogelijk) gebruik kan maken van een waterstaatswerk of de gronden grenzend aan een waterstaatswerk, kan worden aangesproken op de verplichtingen uit de keur. Iedereen is hierbij voor het geheel verantwoordelijk.

Artikel 1.3

Artikel 1.3 bevat een algemene zorgplicht ten aanzien van het watersysteem. Deze zorgplicht geldt voor een ieder, en een ieder kan op een schending van deze zorgplicht worden aangesproken. Als het handelen of nalaten onmiskenbaar in strijd is met de zorgplicht, kan het bestuur bestuursrechtelijke handhavingsmaatregelen inzetten. Een eventueel opgelegde last moet wel voldoende duidelijk worden omschreven, anders ontstaat er strijd met de rechtszekerheid, zie ook de uitspraak van de Afdeling Bestuursrechtspraak van de Raad van State (AB RvS) van 10 augustus 2011, 201012817/1/M1.

Lid 1

Dit lid is een algemene zorgplicht ten aanzien van het beheer en onderhoud van de watergangen.

Lid 2

Dit lid is een algemene zorgplicht ten aanzien van een handeling die, of een nalaten dat, inbreuk maakt op het watersysteem.

Lid 3

Dit lid geeft een meldplicht voor een ieder die inbreuk maakt als bedoeld in het eerste en tweede lid. Deze melding is nodig, omdat het waterschap aanwijzingen moet kunnen geven om de maatregelen afdoende te laten uitvoeren en herhaling van de problemen te voorkomen.

Artikel 1.4   Algemene regels, nadere regels, meldplichten, meet- en registratieplichten en maatwerkvoorschriften

Lid 1

Op grond van artikel 1.4 kan het bestuur algemene regels stellen ten aanzien van de gebodsbepalingen in hoofdstuk 2 of de verbodsbepalingen van hoofdstuk 3. Deze algemene regels kunnen ook een vrijstelling van een gebod of verbod inhouden. Het artikel geeft het bestuur ook de mogelijkheid nadere regels te stellen ten aanzien van de onderhoudsverplichtingen in hoofdstuk 2. Het eerste lid biedt het bestuur tevens de grondslag om algemene regels te stellen, welke mede een vrijstelling van de verbodsbepalingen uit hoofdstuk 3 in kunnen houden. Het bestuur kan bijvoorbeeld nadere eisen stellen aan veekeringen of aan een goede toestand van waterkeringen. Ook kan het bestuur nadere eisen stellen aan het onderhoud van afsluitmiddelen.

Lid 2

Het bestuur kan bepalen dat, bij de inwerkingtreding van een algemene regel, vergunningen na verloop van een bepaalde periode van rechtswege komen te vervallen. De betreffende activiteit wordt dan nog uitsluitend door de algemene regel gereguleerd.

Lid 3

Het bestuur kan ook nadere regels stellen zoals het voorschrijven van een meld-, meet-, registratie- en registratieplicht.

Lid 4

Dit lid biedt het bestuur de mogelijkheid om voor handelingen, die zijn vrijgesteld van de vergunningplicht, zogenaamde maatwerkvoorschriften te stellen. Deze bevoegdheid is onder andere vergelijkbaar met artikel 6.15, lid 3, van het Waterbesluit. Het stellen van deze maatwerkvoorschriften is een besluit in de zin van de Algemene wet bestuursrecht, waartegen (bezwaar en) beroep mogelijk is. De maatwerkvoorschriften richten zich tegen degene die de desbetreffende handeling verricht of gaat verrichten. Bij de toepassing van maatwerkvoorschriften moet het gaan om uitzonderingsgevallen. Als dat niet het geval is, kan de algemene verbodsbepaling blijven bestaan, behoudens vergunning.

De krachtens het vierde lid te stellen maatwerkvoorschriften mogen er niet toe leiden dat de te verrichten handelingen grotendeels of in het geheel geen doorgang kunnen vinden, tenzij die handelingen naar het oordeel van het bestuur ontoelaatbaar nadelige gevolgen hebben voor het watersysteem. De mogelijkheid tot het opstellen van een maatwerkvoorschrift moet genoemd zijn in de algemene regel.

Lid 5

Niet alle regels zijn op alle gebieden van toepassing. Om gebiedsdifferentiatie te kunnen maken, is het nodig gebieden aan te kunnen wijzen op een kaart. Hierbij kan gedacht worden aan keurbeschermingsgebieden, attentiegebieden en overige gebieden. Deze indeling is onder andere nodig in het kader van verdrogingsbestrijding en natuurontwikkeling. In de algemene regels kan verwezen worden naar de gebieden die op deze keurkaarten zijn aangeduid.

Hoofdstuk 2   Beheer en onderhoud van waterstaatswerken

Artikel 2.1   Onderhoudsplicht

In dit artikel wordt algemeen geregeld dat degenen die zijn aangewezen als onderhoudsplichtigen in de legger, verplicht zijn tot het verrichten van gewoon of buitengewoon onderhoud, zoals beschreven is in hoofdstuk 2. Met dit artikel wordt dus de verbinding gelegd tussen de legger en de gebodsbepalingen in hoofdstuk 2. De legger geeft aan wie onderhoudsplichtig is, de gebodsbepalingen geven aan welk onderhoud van deze onderhoudsplichtigen wordt geëist. De legger die hier bedoeld wordt is de zogenaamde onderhoudslegger, bedoeld in artikel 78, tweede lid, Waterschapswet. Vaak wordt deze legger gecombineerd met de legger, bedoeld in artikel 5.1, Waterwet, maar formeel zijn dit twee verschillende leggers.

Artikel 2.2   Gewoon onderhoud aan waterkeringen

Waterkeringen hebben een waterkerende functie. Het gewoon onderhoud is erop gericht dat de waterkering die functie behoudt. In dit kader is in dit artikel bepaald wat de onderhoudsplichtigen van de waterkeringen voor het gewoon onderhoud in ieder geval moeten doen. De opsomming is niet uitputtend.

Bij het verwijderen van schadelijk wild en begroeiingen moet gedacht worden aan dat wild en die beplantingen die aantoonbaar schade toebrengen aan het waterkerend vermogen van de waterkering. De bestrijding van muskus- en beverratten is uitgezonderd. De zorgplicht ter voorkoming van schade aan waterstaatswerken door muskus- en beverratten berust ingevolge artikel 1, derde lid Waterschapswet bij het waterschap.

Artikel 2.3   Gewoon onderhoud aan oppervlaktewaterlichamen

Oppervlaktewaterlichamen hebben diverse functies in de waterhouding, waaronder waterkwantiteit, waterkwaliteit en scheepvaart. Het gewoon onderhoud is erop gericht dat oppervlaktewaterlichamen deze functies behouden. In dit kader is in dit artikel bepaald wat de onderhoudsplichtigen van oppervlaktewaterlichamen voor het gewoon onderhoud in ieder geval moeten doen.

De frequentie van het onderhoud is afhankelijk van de lokale situatie. Het maaien en verwijderen van begroeiing kan daarvoor vaker of minder vaak nodig zijn dan eens per jaar. De oevers en taluds alsmede de daartoe behorende oeververdedigingswerken dienen behoorlijk in stand te worden gehouden, voor zover dat nodig is om te voorkomen dat door inzakking de af- en/of aanvoer van water wordt gehinderd.

Artikel 2.4 Gewoon onderhoud aan ondersteunende kunstwerken en werken

Lid 3

Dit lid gebiedt onderhoudsplichtigen, om ondersteunende kunstwerken en werken bij oppervlaktewaterlichamen te onderhouden. Het gaat hier om (kunst)werken die (mede) een waterhuishoudkundige functie hebben, zoals duikers, overkluizingen en stuwen. Deze werken moeten zodanig worden onderhouden dat er aan de functie voor het watersysteem voldaan kan worden.

De verplichting tot het schoonhouden van het doorstroomprofiel van een ondersteunend kunstwerk rust op de onderhoudsplichtige(n) van het oppervlaktewaterlichaam. Begroeiingen en afval moeten worden verwijderd uit oppervlaktewaterlichamen door de in de legger aangewezen onderhoudsplichtigen. Met afval wordt bedoeld voorwerpen, materialen en stoffen die de aan- of afvoer of berging van water belemmeren. En met schadelijke begroeiing wordt bedoeld lang gras, riet, en dergelijke.

Artikel 2.5 Buitengewoon onderhoud aan waterstaatswerken

Dit artikel geeft aan dat buitengewoon onderhoud door onderhoudsplichtigen moet worden gepleegd aan oppervlaktewaterlichamen. Zie ook de toelichting bij artikel 2.3.

Artikel 2.6 Specie- en maaiselberging

Het onderwerken of opruimen van specie en maaisel kan worden gevraagd omdat hierdoor het onderhoud kan worden belemmerd, vanuit het afval afstroming kan plaatsvinden of de stabiliteit van het talud kan verslechteren. Het eventueel terugvallen van specie en maaisel in het water kan de doorstroming belemmeren.

Artikel 2.7 Veekeringen

Eigenaren of gebruikers zijn verplicht langs a-wateren veekeringen te plaatsen om daarmee te voorkomen dat dieren deze waterstaatswerken beschadigen of de werking ervan belemmeren. Via artikel 1.4 kan het dagelijks bestuur algemene of nadere regels stellen over deze afrasterplicht, bijvoorbeeld over constructies en wijze van plaatsing. In dit artikel is de lichtere variant van de afrastering, namelijk de veekering, bedoeld. Deze bestaat uit houten palen in combinatie met twee gladde of puntdraden. De hoogte van de veekering is opgenomen zodat onbelemmerd onderhoud kan worden verricht.

Op de eigendommen van het waterschap zijn in principe geen veekeringen die de doorgang belemmeren toegestaan zonder privaatrechtelijke toestemming, mede vanwege de toegankelijkheid voor recreanten.

Artikel 2.8 Bediening ondersteunende kunstwerken

Dit artikel regelt dat in extreme situaties het waterschap aanwijzing kan geven om de werking van ondersteunende kunstwerken dusdanig aan te passen dat problemen kunnen worden voorkomen.

Hoofdstuk 3. Handelingen in watersystemen

Artikel 3.1 Vergunning oppervlaktewaterlichamen en bijbehorende beschermingszones, ondersteunende kunstwerken en profiel van vrije ruimte.

Lid 1

In artikel 3.1 is in het eerste lid een algemene, ruime verbodsbepaling opgenomen voor handelingen of het laten liggen of staan van werken, vaste substanties of voorwerpen bij oppervlaktewaterlichamen. Het gaat om handelingen die het gebruik van oppervlaktewaterlichamen en de daartoe behorende beschermingszones, en/of profielen van vrije ruimte betreffen door daar werkzaamheden te verrichten, werken te maken of vaste substanties of voorwerpen te storten of te plaatsen.

Bij het verrichten van werkzaamheden of het maken dan wel behouden van werken in, op, onder of over een oppervlaktewaterlichaam en/of een daartoe behorende beschermingszone (in de legger te bepalen) moet worden gedacht aan activiteiten die de zogenaamde bak (waterbodem en taluds), en de ondersteunende kunstwerken raken. Het storten, plaatsen of neerleggen van vaste substanties of voorwerpen in, op, onder of over een oppervlaktewaterlichaam of een daartoe behorende beschermingszone of het daar vervolgens achterlaten van deze substanties of voorwerpen ziet met name toe op de bescherming van de ecologie en op een veilige afvoer van water door oppervlaktewaterlichamen, teneinde wateroverlast en overstrooming te voorkomen. Onder de ruime verbodsbepaling in artikel 3.1, eerste lid, vallen onder de zinsnede 'handelingen te verrichten' onder andere: aanleg-, boor-, bouw-, graaf-, demping-, herstel-, onderhoud-, plant- reparatie-, revisie-, sloop-, uitbreiding-, verbouw, herbouw-, wijzigings- en verwijderwerkzaamheden. De eerder vermelde handelingen betreffen handelingen die tot doel hebben verandering te brengen in de staat van waterstaatswerken. Verder ook werkzaamheden die dat niet tot doel

hebben, maar waarvan onbedoeld effect is dat verandering wordt gebracht in de staat van die werken. Onder dit verbod valt bijvoorbeeld het dempen van een sloot. Ook valt onder dit verbod het behouden en laten groeien van beplanting op de beschermingszone. Tot slot vallen onder het verbod ook de handelingen van derden waarmee de waterstand op een ander peil wordt gebracht of gehouden dan het peil dat voor het betreffende oppervlaktewaterlichaam door het waterschap is vastgesteld.

Via een vergunning van het bestuur kan van de verbodsbepaling worden afgeweken. Op basis van artikel 1.4 kunnen in algemene regels vrijstellingen worden verleend voor bijvoorbeeld bepaalde categorieën van handelingen. Deze handelingen zijn dan wel toegestaan zonder vergunning, waarbij eventueel aan bepaalde voorschriften moet worden voldaan.

Lid 3

In het derde lid is bepaald dat in het profiel van vrije ruimte zonder vergunning geen werken mogen worden geplaatst, gewijzigd of behouden. Dit profiel is nodig om toekomstige aanpassingen van waterstaatswerken, in het bijzonder waterkeringen, mogelijk te maken. Met de vastlegging van profielen van vrije ruimte moet het waterstaatsbelang zijn gediend, binnen het kader van de zorg voor het watersysteem en de doelstellingen van de Waterwet. Belangrijk is dat de profielen van vrije ruimte goed worden onderbouwd, bijvoorbeeld aan de hand van wetenschappelijke rapporten over te verwachten waterstandstijgingen, klimaatscenario's, etc. Daarbij moet het waterschapsbestuur het belang van een profiel van vrije ruimte en daarmee het niet kunnen bebouwen van die gronden, zorgvuldig afwegen tegen de belangen van derden.

Artikel 3.2 Vergunning bergingsgebieden

Artikel 3.2 heeft betrekking op alle activiteiten die een negatief effect hebben op de bergingscapaciteit. Het gaat hierbij om grotere ingrepen waarvan redelijkerwijs kan worden vastgesteld dat deze invloed hebben op de bergingscapaciteit zoals het verhogen van het maaiveld, het aanbrengen, wijzigingen of verwijderen van waterkerende constructies en het oprichten of vergroten van bouwwerken.

Artikel 3.3 Vergunning primaire en regionale waterkeringen en bijbehorende beschermingszone A en profiel van vrije ruimte

In artikel 3.3 zijn algemene verbodsbepalingen opgenomen voor primaire en regionale keringen en bijbehorende beschermingszone A en profiel van vrije ruimte. In dit artikel worden bij regionale keringen zogenaamde compartimenteringskeringen uitgezonderd. De verbodsbepalingen hebben betrekking op alle werken die de waterkerende functie in het geding kunnen brengen.

Artikel 3.4 Vergunning compartimenteringskeringen en bijbehorende beschermingszone, en overige keringen

In artikel 3.4 zijn algemene verbodsbepalingen opgenomen voor compartimenteringskeringen en overige keringen. Compartimenteringskeringen zijn regionale keringen, welke volgens provinciale verordening aangewezen zijn. Overige keringen wijst het waterschap zelf aan. In dit artikel worden verbodsbepalingen gegeven voor het aanbrengen van (bouw)werken in of op het waterstaatswerk. Tevens wordt het verhogen of verlagen van het maaiveld op het waterstaatswerk en beschermingszone zonder vergunning niet toegelaten.

Artikel 3.5 Vergunning beschermingszone B

Aanvullend op artikel 3.3, zijn ook verbodsbepalingen opgenomen voor een aantal activiteiten in beschermingszone B. Het gaat om activiteiten die de waterkerende functie kunnen beïnvloeden, meer specifiek activiteiten die invloed hebben op de afdichtende bodemlagen in deze zone.. Overige activiteiten zijn wel toegestaan.

Artikel 3.6 Verbod versnelde afvoer door verhard oppervlak

De toename van verhard oppervlak leidt tot een zwaardere belasting van het oppervlaktewatersysteem en leidt met regelmaat tot wateroverlast stroomafwaarts. Hetzelfde geldt voor situaties waar het hemelwater aanvankelijk niet op het oppervlaktewaterlichaam tot afvoer werd gebracht, en nu wel (afkoppelen). Dit komt doordat neerslag via het verharde oppervlak sneller wordt afgevoerd naar het oppervlaktewaterlichaam dan wanneer het oppervlak onverhard was gebleven. Er ontstaat dan een afvoergolf die problemen kan veroorzaken. Dit effect wordt versterkt, wanneer er meerdere van deze ingrepen plaatsvinden die leiden tot een toename van het verhard oppervlak dat afwatert op een oppervlaktewaterlichaam (cumulatief effect). Om de zwaardere belasting van het oppervlaktewatersysteem onder normale omstandigheden tegen te gaan is het brengen van hemelwater vanaf verhard oppervlak op het oppervlaktewaterlichaam specifiek vergunningplichtig gesteld.

Artikel 3.7 Water brengen of onttrekken

Artikel 3.7 is een algemene verbodsbepaling voor het brengen van water in of het onttrekken van water aan oppervlaktewaterlichamen. Hiermee wordt zowel het brengen en onttrekken zonder een werk bedoeld als het brengen en onttrekken met een werk. Met andere woorden: onder deze verbodsbepaling valt het

afvoeren van water naar en het aanvoeren van water uit oppervlaktewaterlichamen en het lozen op of onttrekken aan oppervlaktewaterlichamen.

Artikel 3.8 Drainage

Ten behoeve van de taak van het waterschap, de zorg voor het watersysteem, kan het nodig zijn drainage te verbieden behoudens vergunningplicht. Omdat een drainage een grondwaterlichaam beïnvloedt, geldt dit artikel onafhankelijk waar de lozing op plaats vindt. De gemeenten vallen niet onder vergunningplicht bij het treffen van maatregelen op grond van artikelen 3.5 en 3.6 van de Waterwet (afvoer hemelwater en voorkomen grondwateroverlast).

Artikel 3.9 Reikwijdte artikelen grondwater

Dit artikel zorgt voor een duidelijke scheiding tussen de regels in de keur die specifiek gaan over grondwater zoals bedoeld in de Waterwet en andere aspecten die elders in de keur geregeld worden, zoals drainage, zodat er geen ongewenste overlap ontstaat.

Artikel 3.10 Watervergunning onttrekken van grondwater of infiltreren in de bodem

Dit artikel bepaalt dat het onttrekken of infiltreren van grondwater verboden is zonder vergunning van het bestuur, behalve in die gevallen als bedoeld in artikel 6.4 van de Waterwet. Artikel 6.4 van de Waterwet houdt in dat gedeputeerde staten het bevoegd gezag is in de gevallen dat water wordt onttrokken aan een grondwaterlichaam of wordt geïnfiltrated:

1. ten behoeve van industriële toepassingen, indien de onttrokken hoeveelheid water meer dan 150.000 m³ per jaar bedraagt;
2. ten behoeve van de openbare drinkwatervoorziening;
3. of bodemenergiesystemen (zoals koude-warmte-opslag).

Artikel 3.11 Melden, meten en registreren grondwateronttrekkingen

Dit artikel heeft specifiek betrekking op de verplichtingen tot het melden en van het doen van opgave van de jaarlijks onttrokken hoeveelheden grondwater of geïnfiltrated water, die zijn opgenomen in artikel 6.11 van het Waterbesluit. Deze verplichtingen dienen volgens de wetgever verschillende doeleinden. In de eerste plaats wordt door opgave inzicht verschaft in de mate waarin grondwater wordt onttrokken en water in de bodem wordt geïnfiltrated. Een tweede oogmerk is de controle op naleving van vergunningen en algemene regels. Ten behoeve van het opgeven van jaarlijks onttrokken hoeveelheden grondwater en geïnfiltrated water kan het bestuur een schriftelijk, dan wel digitaal, formulier vaststellen.

Bij de invoering van de Waterwet heeft de wetgever bewust de regels voor het meten en registreren van grondwateronttrekkingen en –infiltreren zo veel mogelijk landelijk uniform geregeld. Daarbij zijn de mogelijkheden om daarvan decentraal af te wijken ingeperkt ten opzichte van de situatie voor de Waterwet. De wetgever heeft daarmee beoogd de administratieve lasten in het hele land zoveel mogelijk gelijk te trekken en heeft daarom in het Waterbesluit en de Waterregeling uitputtend bepaald wat en hoe er gemeten dient te worden (debietmeter en meetnauwkeurigheid). Het enige wat decentraal wel gereguleerd kan worden, is gevallen aanmerken in welke gevallen de onttrokken/geïnfiltratede hoeveelheden water niet gemeten en gemeld moeten worden, of voor kortstondige onttrekkingen of infiltreren bepalen dat men juist vaker dan voorgeschreven een opgave moet doen. De hier aangeduide categorieën onttrekkingen waren vanwege hun beperkte aard en omvang al voor de invoering van de Waterwet vrijgesteld van meten en registreren. Voor deze zeer kleine ondiepe onttrekkingen is de registratie immers een zeer zwaar instrument. De te installeren watermeter kan hierbij de kosten van de gehele installatie in sterke mate gaan overtreffen. Om onnodige bestuurlijke lasten en administratieve lasten voor burgers en bedrijven te voorkomen, zijn deze systemen daarom al lange tijd vrijgesteld van de verplichting tot melden, meten en registreren. Dit was in de voorgaande keur en de daarvoor geldende provinciale verordening al opgenomen en wordt thans voortgezet.

Artikel 3.12 Beëindiging

Veel onttrekkingen zijn tijdelijk, zoals saneringen of bronbemaling. In een vergunning kan ook altijd, indien gewenst, een termijn van beëindiging van een onttrekking of het infiltreren worden opgenomen. Met name langdurige en grote onttrekkingen kunnen bij beëindiging een grondwaterstijging tot gevolg hebben die van invloed is op de omgeving. Door de beëindiging te laten melden, krijgt het bestuur de kans om rekening te houden met de veranderende situatie, omdat mogelijk aanpassingen in het waterbeheer nodig zijn om de effecten van de beëindiging op te vangen. De in dit artikel genoemde term 'tijdig' is ter beoordeling van de houder van de inrichting en/of het werk tot onttrekking of infiltreren. Bij grote onttrekkingen of infiltreren zijn de gevolgen van de beëindiging groter en heeft het waterschap langer nodig om hiermee rekening te houden. Het is daarom niet mogelijk een algemene termijn te stellen. Voor veel kleinere onttrekkingen blijkt 4 weken over het algemeen voldoende tijdig te zijn. Voor onttrekkingen die maar kort duren en daarom maar een beperkte invloed hebben, is het wel mogelijk termijnen te stellen.

Artikel 3.13 Algeheel verbod bij bijzondere omstandigheden

In dit artikel worden regels gesteld als zich bijzondere omstandigheden voordoen.

Onder de bedoelde bijzondere omstandigheden vallen in ieder geval:

- a. te hoge of te lage waterstanden;
- b. gevaar voor overstroming;
- c. doorbraak van waterkeringen;
- d. aanwezigheid van ijs;
- e. verslechtering van de waterkwaliteit;
- f. werkzaamheden aan de vaarwegen, havens of de zich hierin bevindende kunstwerken.

Het bestuur kan dan bijvoorbeeld verbieden water af te voeren of water te onttrekken. Er wordt dan afgeweken van de normaal geldende regels, verleende vergunningen of geldende peilbesluiten, welke afwijking tijdelijk is en waarvoor geen vergunning nodig is en ook geen algemene regels gelden. De Waterwet (artikelen 5.28 tot en met 5.31) stelt regels omtrent het gevaar voor waterstaatswerken en beschermingszones. Deze artikelen geven de waterbeheerder ruime bevoegdheden.

In dit artikel wordt bewust niet gesproken over calamiteiten maar over bijzondere situaties. Met calamiteiten worden immers ernstige omstandigheden bedoeld waarvoor dus al bijzondere regelgeving geldt. Er kunnen zich echter ook bijzonder omstandigheden voordoen, die (nog) geen echte calamiteit zijn, maar toch een buitengewoon optreden van de waterbeheerder vragen.

Artikel 3.14 Geen vergunningplicht voor het waterschap

Het waterschap voert als beheerder van het watersysteem vele handelingen aan waterstaatswerken uit. De handelingen die het waterschap daar uitvoert, zijn in het belang van de aan het waterschap opgedragen taken en vallen onder beheer en onderhoud. Daarom geldt voor deze handelingen geen vergunningplicht. Wel heeft het waterschap een vergunning nodig voor handelingen die het waterschap niet als beheerder verricht, maar bijvoorbeeld als eigenaar van grond of gebouwen. Verder heeft het waterschap voor het realiseren van werken of het verrichten van werkzaamheden, waarbij het afvalstoffen, verontreinigende of schadelijke stoffen in het water brengt, een vergunning nodig ingevolge artikel 6.2, eerste lid Waterwet. Uiteraard geldt dat ook voor derden die laatstbedoelde handelingen verrichten. Het waterschap mag dergelijke handelingen niet via de keur reguleren en er dus ook geen vrijstelling voor opnemen. Voor de aanleg of wijziging van een waterstaatswerk door of vanwege het waterschap, waardoor de leggergegevens wijzigen, moet het waterschap een projectplan (met bezwaar- en beroepsmogelijkheden voor belanghebbenden) ingevolge artikel 5.4 Waterwet vaststellen. Daarmee is een vergunning op grond van de keur niet meer aan de orde.

Hoofdstuk 4. Toezicht en handhaving

Artikel 4.1 Aanwijzing toezichthouders

Onder toezichthouder verstaat de Algemene wet bestuursrecht (Awb) een persoon, bij of krachtens wettelijk voorschrift belast met het houden van toezicht op de naleving van het bepaalde bij of krachtens enig wettelijk voorschrift (artikel 5.11 Awb). Hieruit vloeit voort dat de toezichthoudende bevoegdheden uit de Awb alleen kunnen worden uitgeoefend door personen die bij of krachtens wettelijk voorschrift als zodanig zijn aangewezen. Dit artikel voorziet in de vereiste wettelijke grondslag voor de aanwijzing van toezichthouders.

Het toezicht wordt primair opgedragen aan daartoe door het bestuur aangewezen ambtenaren. De definitie in de Awb biedt echter ook de mogelijkheid het toezicht op te dragen aan andere personen. Daarbij geldt dat met het toekennen van toezichthoudende bevoegdheden aan personen buiten het overheidsapparaat terughoudend moet worden omgegaan (Memorie van Toelichting Derde tranche Awb, TK 23 700, nr. 3, p. 139). Zie hierover ook de Awb,

Artikel 4.2 Strafbepalingen

Artikel 81 Waterschapswet bepaalt welke maximumstraf op overtreding van de keur kan worden gesteld. Deze strafmogelijkheid moet in de keur zelf worden gepositioneerd. In artikel 4.2 is de maximumstraf opgenomen, namelijk drie maanden hechtenis of een geldboete van de tweede categorie als bedoeld in artikel 23 Wetboek van Strafrecht, al dan niet met openbaarmaking van de rechterlijke uitspraak. Deze strafbepalingen staan los van of naast het bestuursrechtelijke instrumentarium – bestuursdwang en dwangsom – waarover het bestuursorgaan in geval van overtreding kan beschikken.

Hoofdstuk 5. Overgangs- en slotbepalingen

Artikel 5.1 Vergunningen

In dit artikel is het overgangsrecht opgenomen voor vergunningen, verleend op basis van de voorgaande keur. Als de handelingen zowel op basis van de voorgaande keur als deze, keur vergunningplichtig zijn, en er is een vergunning verleend op basis van de voorgaande keur, dan wordt deze vergunning geacht te zijn verleend op basis van deze keur. Voor nog oudere vergunningen en ontheffingen, die zijn verleend op basis

van oudere keuren (van vóór de voorgaande keur) geldt het overgangsrecht van de voorgaande keur (of van nog oudere keuren).

Het tweede lid ziet op handelingen e.d. die rechtmatig zijn verricht voordat deze keur in werking is getreden, bijvoorbeeld handelingen die eerst niet vergunningplichtig waren en dat nu wel zijn geworden.

Artikel 5.2 Onderhoud aan waterstaatswerken zonder (actuele) legger

Het is mogelijk dat het algemeen bestuur op grond van artikel 78, tweede lid, Waterschapswet nog geen legger heeft vastgesteld voor (bepaalde) waterstaatswerken. De onderhoudsplichtigen volgen dan niet uit een onderhoudslegger. Artikel 5.2 voorziet in een vangnet voor deze situatie. Als het onderhoud niet op een andere wijze is geregeld, geldt de onderhoudsplicht zoals opgenomen onder onderdeel a., b. en c.

Onderhoud kan op een andere wijze zijn geregeld in een vergunning, of een projectplan. Als dat het geval is, gaan deze afspraken voor.

Bij overige waterstaatswerken bij onderdeel c. kan worden gedacht aan duikers, overkluizingen, stuwen, etc.

In het tweede lid is een bepaling opgenomen voor de situatie dat via een vergunning of een projectplan een waterstaatswerk is aangelegd of gewijzigd, maar de onderhoudslegger nog niet is aangepast op deze nieuwe situatie. Het heeft uitdrukkelijk de voorkeur de procedure van een vergunning of projectplan te combineren met een leggerwijziging, zodat deze bepaling niet hoeft te worden gebruikt. Zie ook de toelichting bij artikel 3.1, derde lid.

Het gaat om een overgangssituatie als er nog geen legger op grond van de Waterschapswet is en het waterschap het onderhoud wel wil neerleggen bij derden.

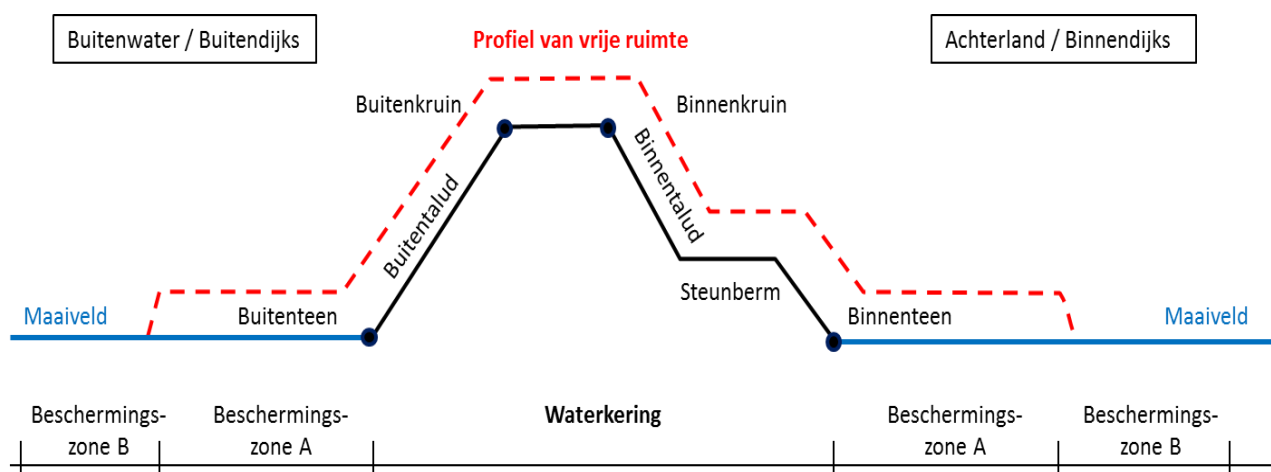
Artikel 5.3 Overgangsrecht legger

Oppervlaktewaterlichamen

Indien een oppervlaktewaterlichaam bijvoorbeeld ingevolge een vergunning of projectplan wordt aangelegd en/of gewijzigd, is de legger daarop nog niet aangepast. Om te voorkomen dat dergelijke oppervlaktewaterlichamen tot het moment van registratie in de legger- gedeeltelijk buiten de werkingssfeer van deze Keur zouden vallen, is bepaald dat deze wateren voor de toepassing van deze Keur worden aangemerkt als a-, respectievelijk b-water. Tevens gelden op dat moment voor a-wateren de beschermingszones van 5 meter vanaf de insteek en aan weerszijden van het aangelegde/gewijzigde oppervlaktewaterlichaam.

Waterkeringen

In onderstaand figuur zijn de zones rondom de waterkering schematisch weergegeven. De zonering is vastgelegd in de legger van het waterschap. Dit artikel regelt dat dezelfde zonering geldt indien deze nog niet is vastgelegd in de legger.

Artikel 5.4 Kaart

In artikel 5.1 van de Waterwet is bepaald dat het waterschap zorgt voor de vaststelling van een legger, waarin is omschreven waaraan waterstaatswerken naar ligging, vorm, afmeting en constructie moeten voldoen. De legger is van belang voor de reikwijdte van de verbods- en beheerbepalingen van de Keur. De Waterwet bepaalt in artikel 5.1 dat bij provinciale verordening vrijstelling verleend kan worden ten aanzien van het in de legger vermelden van vorm, afmeting, constructie en de

ligging van waterstaatswerken. Op basis van Verordening water Noord-Brabant zijn de minst belangrijke delen van de oppervlaktewaterlichamen (bijvoorbeeld greppels en oppervlaktewaterlichamen langs wegen die dienen voor de afwatering van die weg)vrijgesteld van opname in de legger. Voor waterstaatswerken, beschermingszones en profielen van vrije ruimte waarvoor volgens artikel 5.1 Waterwet en de Verordening water Noord-Brabant vaststelling van een legger is voorgeschreven, maar waarvoor vaststelling nog niet heeft plaatsgehad, kan het waterschap de ligging van die werken aangeven op een kaart. In de legenda bij deze kaarten is eveneens opgenomen hoe de onderhoudsstroken, beschermingszones, profielen van vrije ruimte en de zones van de waterkering af te leiden zijn. Die kaarten geldt niet als een legger, maar als een overgangsregeling.